

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Woerden : 6 december 2023
onze ref. : E23b16
doorkiesnr. : 0348 48 43 53
e-mail : mvdb@vemw.nl
onderwerp : Zienswijze VEMW m.b.t. het Energiebesluit (AMvB van de Energiewet)

Geachte directie,

Middels een publicatie op internetconsultatie.nl d.d. 18 oktober 2023, getiteld 'Consultatie Energiebesluit (AMvB Energiewet)' stelt het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat belanghebbenden in de gelegenheid te reageren op het door het Ministerie opgestelde document 'Energiebesluit (AMvB)'. Van de geboden gelegenheid tot het indienen van een schriftelijke zienswijze maakt VEMW graag gebruik.

Algemeen

Hoewel VEMW graag gebruik maakt van de mogelijkheid om te reageren op de consultatie met betrekking tot het Energiebesluit, komt deze consultatie op een zeer ongewenst moment. Deze AMvB bevat nadere uitwerkingen van de Energiewet. De Energiewet moet echter nog door de Tweede Kamer en vervolgens de Eerste Kamer beoordeeld worden en zoals in de toelichting beschreven wordt kan de wet, al dan niet op aandringen van het Ministerie, nog aangepast worden. Aanpassingen aan de wet kunnen directe invloed hebben op de inhoud en betekenis van het Energiebesluit. De veranderingen als gevolg hiervan voor het Energiebesluit worden zodoende niet geconsulteerd.

Daarnaast ontbreken in de consultatieversie van het Energiebesluit nog bepaalde artikelen, bijvoorbeeld over de schadevergoeding net op zee. Naast het bovenvermelde feit dat het Energiebesluit nog sterk kan veranderen als gevolg van wijzigingen gedurende het behandeltraject van de Energiewet, is een aantal onderdelen gewoonweg nog niet opgenomen of volledig uitgewerkt. Wanneer gevraagd wordt om reacties op een consultatie mag ervan worden uitgegaan dat een conceptstuk compleet is en dat de bovenliggende kaders, in dit geval de Energiewet, vast staan. Het zou dan ook wenselijk zijn om een tweede, definitieve

Hét kenniscentrum en dé belangenbehartiger voor zakelijke energie- en watergebruikers

consultatie te houden wanneer de Energiewet door de Tweede Kamer en Eerste Kamer is goedgekeurd en een volledig Energiebesluit beschikbaar is.

Zienswijzen op specifieke artikelen

2.6.6 artikel 1 en 2.32.5 artikel 1: Om te voorkomen dat overeenkomsten door een scheve machtsverhouding te eenzijdig opgesteld worden, waarbij één van de partijen de voorwaarden dicteert, is het altijd belangrijk om een standaardovereenkomst met standaardvoorwaarden te hebben waar partijen op kunnen terugvallen. Dit geeft wederzijdse zekerheid en biedt de ‘zwakkere’ partij een onderhandelingspositie.

3.26.1 artikelen 1 t/m 4: Waarom worden in deze artikelen slechts transformatoren voor een overgang van EHS-netten naar MS-netten vermeld. Deze vormen slechts een klein deel van de transformatoren. Veel meer winst valt te behalen wanneer deze vrijstellingen ook van toepassing zijn op transformatoren tussen EHS- en HS-netten.

3.85, 3.36.1 Artikel 1: De verwachte (financiële) impact van de investeringen op de nettarieven dient volgens VEMW ook onderdeel te zijn van het investeringsplan. Neem als voorbeeld het investeringsplan van TenneT van 2022-2031 wat loopt over een periode van 10 jaar. Wenselijk is een prognose van ontwikkeling van de nettarieven over deze periode om zo een beter beeld te krijgen van de impact voor bedrijven. Deze informatie is van groot belang voor het maken van goede investeringsbeslissingen. Aangezien de nettarieven moeilijk precies te voorspellen zijn is het begrijpelijk als er vervolgens gewerkt zal worden met bandbreedtes (percentuele of absolute toe/afname).

3.85, 3.36.1 Artikel 2: Het net, en daarmee de netbeheerder, heeft als wettelijke hoofdtaak het faciliteren van de markt. Prioritering moet dus altijd in samenspraak gaan met de markt. Daarnaast is prioritering ‘naar de mate waarin investeringen een bijdrage leveren aan de transitie naar een duurzame energievoorziening’ een zeer subjectieve meetgraad die sterk onderhevig is aan politieke beïnvloeding, denk bijvoorbeeld aan een technologie als CCS. Het streven moet zijn naar een objectieve meetgraad met inspraak van de markt. Prioritering naar de mate waarin investeringen bijdragen aan reductie van CO₂ uitstoot is een voorbeeld van zo’n objectieve meetgraad. Daarnaast kan de markt het beste aangeven welke investeringen op welke plek nodig zijn. Prioriteren kan dan ook nooit zonder consultatie van de markt gaan.

3.41.2 artikel 1, lid 1f: Welke criteria maken dat een aansluiting de veiligheid in het geding brengt? En aan wie is het om dit te toetsen? Het buiten werking stellen van een aansluiting kan zeer ingrijpende gevolgen hebben en moet daarom uiterst zorgvuldig gebeuren.

3.41.2 artikel 1, lid 2: De term ‘redelijkerwijs’ is te vaag en niet objectief te toetsen. De aansluiting dient slechts verwijderd te worden wanneer het onaannemelijk is, inclusief sterke onderbouwing, dat deze aansluiting in de toekomst gebruikt zal worden.

3.99.5 artikel 1: Slechts overleg voeren is niet genoeg. De gasopslagbeheerder moet verplicht worden om de uitkomsten van het overleg zo veel mogelijk mee te nemen in zijn overweging met betrekking tot de tarieven en voorwaarden.

3.106.3, artikel 1: Het geven van aanwijzingen aan de Autoriteit Consument en Markt over het vaststellen van de door de netbeheerder toe te passen tarieven, is in strijd met uitspraak van het Europees Hof van Justitie (arrest in zaak C-718-18) van september 2021. Volgens de uitspraak mogen bepaalde regels op het gebied van energie niet door de wetgever vastgesteld worden, maar is dit een taak voor de onafhankelijke nationale regelgevende instantie van een lidstaat. Zoals de Autoriteit Consument en Markt (ACM) zelf op haar website aangaf in reactie op deze uitspraak, maakt het “duidelijk dat het vaststellen van transmissie- en distributietarieven volgens de uitspraak is voorbehouden aan de ACM. Dat geldt ook voor de regels voor netbeheerders over aansluiting op en de toegang tot nationale netten.”

2.49.2 artikel 2, lid 1a en 1b: De termijn van twee weken is in beide gevallen veel te kort. Als men in acht neemt dat het startpunt van de twee weken het intrekken van de erkenning is en communicatie naar de aangeslotene dan nog moet plaatsvinden is dit zeer onredelijk. Lid 3 voegt hier twee weken aan toe in geval van faillissement, maar ook dat maakt het erg kort. Standaard zou de termijn op 4 weken moeten liggen.

Wij vertrouwen erop dat u onze opmerkingen over - en verzoeken ten aanzien van - het ontwerp Energiebesluit meeneemt bij het vaststellen van een definitief besluit. Vanzelfsprekend zijn wij desgewenst beschikbaar voor het verschaffen van een nadere (mondelijke) toelichting.

Hoogachtend,

w.g.

Hans Grünfeld